

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Regionaalarengufondi projekti 2021-2027.1.02.23-0010

“Rahandusministeeriumi valdkondlik digipööre”

PROJEKTIAUDIT

toetuse saaja: Rahandusministeerium
rakendusüksus: Riigi Tugiteenuste Keskus

Lõpparuanne

ERF-7/2025

28.11.2025

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saaja tegevus projekti rakendamisel on olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega.

Märke struktuuritoetuse registris²:

- märkustega, olulised tähelepanekud korraldusasutusele.

Olulised tähelepanekud korraldusasutusele:

[Tähelepanek nr 7.1 – Korraldusasutuse tõlgendus toetuse saajate teavituskohustusest ei ole täpne](#)

Projekti audit on läbi viidud vastavuses rahvusvaheliste siseauditeerimise kutsetegevuse standarditega.

Projekti audit lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeerivat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

---

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² **Olulised tähelepanekud** on leiud, mis omavad või võivad omada finantsmõju (st abikõlbmatud kulud). **Väheolulised tähelepanekud** on leiud, mis ei oma finantsmõju, kuid mille lahendamine aitab toetuse saajal vähendada riske projekti edukal elluviimisel.

A - OSA

1. Auditi objekt ja auditeeritud kulud

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
Rakenduskava	Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021-2027
Prioriteetne suund	2021-2027.1 Nutikam Eesti
Meede	2021-2027.1.2 (EK nr 1.2) Digitaliseerimisest kasu toomine
Projekti number struktuuritoetuse registris (edaspidi SFOS)	2021-2027.1.02.23-0010
Projekti nimetus	Rahandusministeeriumi valdkondlik digipööre
Toetuse saaja ja partner(id):	Toetuse saaja: Rahandusministeerium Partnerid auditi ulatuses: Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus ja Riigi Tugiteenuste Keskus
Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev	25.08.2023 käskkiri nr 135 11.10.2024 muudatus nr 74 11.06.2025 muudatus nr 39
Rakendusüksus	Riigi Tugiteenuste Keskus
Projekti kulude abikõlblikkuse periood	25.08.2023 - 31.08.2029
1.2 AUDITI LÄBIVIIMISE INFO	
Alus	Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 27 lõige 3 ning Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna toetuse auditeerimise 2025. a tööpla ³ .
Eesmärk	Hinnang struktuuritoetuse eesmärgipärasele ja õiguspärasele kasutamisele vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022 määruse nr 53 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide vahendite kasutamise auditeerimine” § 3 lõikele 1.
Auditi läbiviija(d)	Laura Väikemaa, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond, II auditi talituse audiitor (auditi juht); Mart Pechter, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond, II auditi talituse juhataja (auditi eest vastutav isik).
Auditi läbiviimise aeg	24.09.2025 – 28.11.2025
Metoodika	Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna “Projekti auditi käsiraamat”.

³ Tööpla³ koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise metoodikast, mille kohaselt on kõikidel projektidel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Auditi toimingud	Auditi toimingute käigus projekti rakendamisega seotud isikute intervjuerimine ning järgneva analüüs ja hindamine: <ul style="list-style-type: none"> • projekti tegelik teostamine, • projekti rakendamist kajastav dokumentatsioon, • kulude abikõlblikkus, • projektiga seotud raamatupidamise korraldus, • omafinantseeringu olemasolu, • ühtekuuluvuspoliitika fondide sümboolika kasutamine.
1.3 AUDITEERITUD KULUD (auditi ulatus)	
Deklareeritud kulude aluseks olevad väljamaksed (väljamaksetaotluse SFOS nr, kuupäev, abikõlblik summa eurodes)	SFOS nr P028811, 22.04.2024, 242 970,49 eurot
Toetuse ja omafinantseeringu osakaal abikõlblikest summadest (%)	Toetus: 100%
Valimi suurus (eurodes; % deklareeritud abikõlblikust summast)⁴	100%
Tuvastatud abikõlbmatud kulud (eurodes): 0,00 eurot.	
Leitud vea määr (%) ⁵	0,00%

2. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused § 10 punkti 8 alusel on toetuse saaja kohustatud andma audiitori kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid ning võimaldama audiitoril viibida projektiga seotud ruumides ja territooriumil. Eelnevast tulenevalt järelavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järelused võinud olla teistsugused.

⁴ Kui ei auditeeritud valimi alusel, märgitakse valimi suuruseks väljamaksetaotluse summa eurodes ja auditeeritud kulude osakaaluks 100%.

⁵ Abikõlbmatute kulude osakaal tegelikult auditeeritud kuludest (%). Kui auditeeriti valimi alusel, siis abikõlbmatute kulude osakaal valimi mahust.

3. Järeltegevused

Korraldusasutusel tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitudustega. Järeltegevuste tulemustest annab korraldusasutus tagasisidet SFOS-i vahendusel.

Auditeeriv asutus koondab korraldusasutuselt, rakendusasutuselt ja rakendusüksuselt saadud informatsiooni soovitude rakendamise kohta ning vajadusel küsib täiendavat informatsiooni.

Vajadusel viiakse läbi järelaudit.

B-OSA

AUDITI TULEMUSED

---

1. Toetuse eesmärgipärane kasutamine

Toetust on kasutatud olulises osas otstarbekalt ja sihipäraselt, vastavalt projekti eesmärkidele ja rakendamise tingimustele.

2. Raamatupidamises kajastamine

Auditi ulatuses olevad kulud vastavad olulises osas toetuse saaja/partneri raamatupidamise andmetele.

3. Toetuse maht ning ajastus

Toetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt.

4. Hangete läbiviimine

Auditi ulatuses riigihankeid ei olnud.

5. Riigiabi andmine

Projekt ei sisalda riigiabi andmist ega vähese tähtsusega abi.

6. Teavitamine ja avalikustamine

Toetuse saaja/partner on toetuse kasutamisest teavitamisel ning avalikustamisel järginud olulises osas kehtivaid õigusakte. Auditi toimingute käigus tuvastasid audiitorid, et korraldusasutuse tõlgendus toetuse saajate teavituskohustustest ei ole täpne, mistõttu tehti oluline tähelepanek korraldusasutusele (vt oluline tähelepanek 7.1).

7. Rakendusüksusele suunatud tähelepanekud

Oluline tähelepanek 7.1 – Korraldusasutuse tõlgendus toetuse saajate teavituskohustusest ei ole täpne

---

Ühissätete määruse⁶ (edaspidi ÜSM) artikli 50 lg 1 punkt d järgi, tegevuste puhul, mis ei ole hõlmatud punktiga c (reguleerib püsitahtvaid ja stende), paigutatakse üldsusele selgelt nähtavasse kohta vähemalt üks minimaalselt A3-formaadis plakat või samaväärne elektrooniline kuvar, millel on esitatud tegevuse kohta teave, tõstes esile fondidest

---

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2021/1060, vastu võetud 24.06.2021, millega sätestatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi suhtes kohaldatavad ühised sätted (edaspidi ÜSM).

saadavat toetust; kui toetusesaaja on füüsiline isik, tagab ta nii palju kui võimalik asjakohase teabe kättesaadavuse, rõhutades fondidest saadavat toetust üldsusele nähtavas kohas või elektroonilise kuvari kaudu.

Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamise määruse⁷ § 5 lõike 1 kohaselt paigaldatakse projekti elluviimise, sealhulgas ürituse, koolituse, seminari ja ehitustegevuse asukohta plakat, välja arvatud juhul, kui tuleb paigaldada § 6 kohane tahvel. Kui plakati ei ole võimalik või mõistlik objekti või tegevuse asukohta paigaldada, võib selle paigutada projektiga seotud asukoha esindusruumi või rajatisele. Plakat võib olla elektrooniline ja sellel võib lõikes 3 nimetatud teave vahelduda projektide kaupa. Lõike 2 kohaselt peab plakat olema üleval projekti abikõlblikkuse perioodil. Kui plakati kasutatakse üksiktegevusest teavitamiseks, hoitakse plakat üleval tegevuse toimumise ajal.

Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamise määruse seletuskirja kohaselt § 5 lõigetega 1 ja 2 reguleeritakse plakati kasutamist. Plakati paigaldamisel tuleb jälgida üldist nõuet ehk see peab olema asukohas, mis parimal moel tagab üldsuse teavitamise. Plakat tuleb panna toetuse saaja ja partneri esindusruumi või projekti tegevuskohta nähtavale kohale, sõltuvalt kumb asukoht tagab paremal moel üldsuse teavitamise, ja see peab olema üleval projekti abikõlblikkuse perioodil. Plakat võib olla ka elektrooniline. Kui projekti tegevused toimuvad mitmel maaüksusel või puudub projekti alale tavapärane kodanikele avatud ligipääs, siis pannakse plakat sinna, kus tagatakse üldsuse teavitamine toetuse kasutamiseks parimal viisil

Lõikega 4 nähakse vastavalt ühissätete määruse artikli 50 lõike 1 punktide teisele lõigule erandid, millal plakati ei tule paigaldada. Nimelt plakati abil ei pea teavitust tegema füüsiline isik, kes saab toetust Euroopa Sotsiaalfond+ vahenditest või projektis, mis on seotud enim puudust kannatavate isikute toetamisega või Õiglase Ülemineku Fondist soolise võrdõiguslikkuse valdkonnaga.

Audiitorite hinnangul näevad ÜSM ja TM ette selge kohustuse kasutada plakati või elektroonilist plakati (kuvarit), välja arvatud määruses sätestatud erandjuhtudel

Projekti auditi käigus tuvastas audiitor, et projekti elluviija Rahandusministeerium (edaspidi RAM) ei ole projekti elluviimise käigus paigaldanud plakati ega elektroonilist plakati. Rakendusüksus ei ole seda nõudnud ning on pidanud piisavaks logo paigutamist veebilehele. Audiitorite hinnangul ei vasta see elektroonilise plakati mõistele ega projekti asukohas teavitamise nõudele vastavalt TM nõuetele, mida tuleks eelkõige tõlgendada ÜSM kaudu.

Audiitoritele teadaolevalt on korraldusasutuse (edaspidi KA) seisukoht antud olukorras, et sättele tuleks läheneda ja seda tõlgendada eesmärgipäraselt, s.t esmalt tuvastada, kes on see üldsus, keda tuleb teavitada ja järgmise sammuna tuvastada, mismoodi on kõige mõistlikum teavitada (projekti asukoht, esindusruum või hoopis ainult veebis). IT-arenduste puhul on asukohta keeruline tuvastada. Isegi kui on võimalik tuvastada füüsiline asukoht, nt serveriruum või IT-arendaja töruum, siis ilmselgelt seal plakat seinal ei taga teavitamise eesmärki. Kui on tegemist arendustega, mis on mõeldud laiemale üldsusele (tavakasutajad), näiteks eesti.ee või terviseportaal, siis on hea koht logo kasutada avalehel, kus see täidab kõige paremini sihtrühma (avalikkus) teavitamise eesmärgi. Kui tegemist pole sellise arendusega, piisab toetuse saaja (antud juhul RAM) veebilehel logo kuvamisest ning vajadusel partnerite veebilehtedel ristviidates. Juhul, kui projektil puudub füüsiline asukoht, võib nende hinnangul plakat olla elektrooniliselt ka veebilehel, kuna nii täidetakse kõige paremini üldsuse teavitamise eesmärgi. Antud juhul on veebileht see koht, mis parimal moel tagab üldsuse teavitamise EL toetusest.

Audiitorid nõustuvad, et lisaks ÜSM-s ja TM-s toodud eranditele võivad teoreetiliselt esineda veel mõned juhud, kus veebipõhine teavitus võib olla ainus mõistlik lahendus, näiteks juhul, kui projektil puudub igasugune füüsiline asukoht või tegevused ei ole üldsusele mitte mingil viisil ligipääsetavad.

---

⁷ Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 vastu võetud määrus nr 54 "Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine" (edaspidi TM).

Audiitorite hinnangul näeb ÜSM ja TM toetuse saajatele ette selge kohustuse alati kasutada plakati või elektroonilist plakati (kuvarit), välja arvatud selgelt piiritletud erandjuhtudel.

Audiitorite hinnangul viitab olemasolev tõlgendus puudulikule lähenemisele ÜSM-i ja TM-i nõuetele ning ebapiisavalt koostatud ja ühtlustatud juhiste. Audiitorid nõustuvad, et lisaks ÜSM-s ja TM-s toodud eranditele võivad teoreetiliselt esineda veel mõned juhud, kus veebipõhine teavitus võib olla ainus mõistlik lahendus, näiteks juhul, kui projektil puudub igasugune füüsiline asukoht või tegevused ei ole üldsusele mitte mingil viisil ligipääsetavad.

Siiski toovad audiitorid välja, et ÜSM-i ja TM-i sätted on üldjoontes siiski väga selged ja ei näe ette, et toetuse saajal oleks õigus projekti elluviimise käigus plakati või elektroonilist plakati (kuvarit) mitte paigaldada.

Risk KA-le: Puudulikud nõuded ja ühtlustamata juhised teavitamise reeglite osas toovad kaasa riski, et toetuse saajal ei ole vajalikul korral projekti juurde paigaldatud plakati, mis võib toetuse saajale kaasa tuua toetuse osalise tagasinõudmise.

Soovitus KA-le: Soovitame KA-l luua juhised RÜ-dele eesmärgiga, et projektides, kasutatakse plakati või elektroonilist plakati alati sellisel viisil, mis vastab ÜSM ja TM nõuetele ja tagab üldsuse teavitamise kõigi projektide puhul. Soovitame KA-l jälgida, et kõigi RÜ-de puhul esitataks toetuse saajatele korrektseid juhiseid, et vältida tõlgendamisvigu ning tagada teavitamise nõuete ühtlane ja korrektne rakendamine.

Korraldusasutuse kommentaar:

„Audiitorid nõustuvad, et lisaks ÜSM-s ja TM-s toodud eranditele võivad teoreetiliselt esineda veel mõned juhud, kus veebipõhine teavitus võib olla ainus mõistlik lahendus, näiteks juhul, kui projektil puudub igasugune füüsiline asukoht või tegevused ei ole üldsusele mitte mingil viisil ligipääsetavad.“

Ühissätete määruse art 50 lg 1 p d ja mõte on, EL-i toetuse nähtavus peab olema tagatud viisil, mis jõuab tegeliku sihtrühmani ehk üldsuseni (seda toetab ka preambuli p 39). Nõue paigaldada plakat või elektrooniline kuvar on mõeldud eelkõige füüsiliste tegevuste ja objektide puhul, kus avalikkus puutub projekti tulemusena kokku füüsilises ruumis (nt avalik hoone, teeninduspunkt, üritus).

Digiprojektide (nt IT-arendused, infosüsteemid, e-teenused) eripära on selles, et puudub füüsiline asukoht, kus avalikkus projekti tulemusena kokku puutuks.

Korraldusasutus on seisukohal, et käesoleva projekti puhul on tegemist täpselt sellise olukorraga, nagu eelnevas seisukohas kirjeldatud. Veebipõhine teavitus on ainus mõistlik ja tulemuslik meede avalikkuse teavitamise nõude täitmiseks. Projektil puudub füüsiline asukoht ning selle tegevused ei ole avalikkusele füüsilisel kujul ligipääsetavad. Seetõttu ei ole olemas ühtegi avalikkusele nähtavat füüsilist paika, kuhu plakati või elektroonilise kuvari paigaldamine teavitamise eesmärki täidaks. Veebipõhine teavitus tagab seevastu teabe pideva kättesaadavuse ning nõuetele vastava nähtavuse. Korraldusasutus leiab, et selle projekti puhul on veebis teavitamine eesmärgipärane, samuti mõjus.

Eesmärgipärasus - see tähendab avalikkuse teavitamine parimal ja tõhusaimal viisil, on antud juhul oluline kriteerium. Seetõttu tuleb hinnata, kas plakati või elektroonilise kuvari paigaldamine avalikkusele ligipääsmatusse tööruumi täidaks teavitamise eesmärki paremini kui avalikkusele kättesaadaval kodulehel esitatud teave, mida käesoleval juhul on kasutatud. Kuidas audiitorid hindavad, et plakat Rahandusministeeriumi ruumides antud projektis teavitamise eesmärki paremini täidaks?

Lisaks eeldaks plakati paigaldamine tööruumidesse, et selles ruumis tohib teostada üksnes käesoleva projektiga seotud tegevusi, kuna teavituselemente tuleb kasutada vaid nende tegevuste juures, mis on otseselt projektiga seotud. Selline nõue ei ole aga käesolevas kontekstis teostatav.

Korraldusasutus peab vajalikuks märkida, et juhiste loomine on põhjendatud olukordades, mis puudutavad kriitilist hulka projekte. Antud juhul ei ole meie hinnangul juhiste koostamine vajalik, kuna tegemist on erandliku olukorraga.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev korraldusasutuses: Anu Jaanson, 90 päeva auditi lõpparuande kinnitamisest.

Audiitorite täiendav kommnetaar:

Audiitorid jäävad soovitusel juurde ja soovivad veel kord rõhutada, et ÜSM-i ja TM-i sätted on väga selged ja ei näe ette, et toetuse saajal oleks õigus projekti elluviimise käigus plakati või elektroonilist plakati (kuvarit) mitte paigaldada. Sellest kohustusest võib vabastada ainult väga erandlik olukord, näiteks juhul, kui projektil puudub igasugune füüsiline asukoht.

Ei ole korrektne väita, et digiprojektidel puudub füüsiline asukoht, kuna toetuse saajaks on nende puhul reeglina selge füüsilise asukohaga organisatsioonid. Nende organisatsioonide füüsilise asukoha juures projekti tegevustest teavitamise tegemata jätmises on audiitorite hinnangul selge vastuolo nii ÜSM-i ja TM-i sätetega kui ka mõttega, et EL-i toetuse nähtavus peab olema tagatud viisil, mis jõuab tegeliku sihtrühmani ehk üldsuseni.

Audiitorid nõustuvad, et seda eesmärki ei täidaks kas plakati või elektroonilise kuvari paigaldamine avalikkusele ligipääsmatusse tööruumi. Seetõttu tuleks teavitus sellistel juhtudel audiitorite hinnangul viia organisatsioonide füüsilise asukoha juures avalikkusele tervikuna kõige paremini avatud asukohta.

Audiitorid tahavad lisaks rõhutada, et tegemist ei ole sugugi mitte erandliku või isegi mitte ebahariliku olukorraga. Täpselt sama küsimus teavitamise piisavusest vastavalt ÜSM-i ja TM-i sätetele kerkib üles igal juhtumil, kus projektid on seotud suuremate asutustega, kelle hallatavates projektides kasutatakse vahendeid olulises osas tööjõukuludeks ja/või kelle hallatavate projektide tulemus on olulises osas immateriaalne.

Kuna audiitorite hinnangul on selliseid projekte märkimisväärne hulk ja kuna audiitorid näevad teavitamise kohustuse puhul nende juures olulist riski seoses praeguse tõlgendusega, siis on selle analüüsimine ning selgete ja kogu rakendussüsteemile üheselt mõistetavate juhiste koostamine kindlasti vajalik.

Kinnitame lõpparuande 9 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Mart Pechter
II auditi talituse juhataja
Finantskontrolli osakond

Auditi juht:

Laura Väikemaa
II auditi talituse audiitor
Finantskontrolli osakond

Tallinn, 28.11.2025